

Ansökan i Vinnovas utlysning om

Idéslussar i kommuner 2016 - utvecklingsprojekt

PROJEKTBESKRIVNINGSMALL

Denna mall för projektbeskrivning ska fyllas i och bifogas till ansökan i Vinnovas intressentportal. Text skriven innanför klamrar är instruktioner om vilket innehåll ett visst avsnitt ska ha.

Maximalt 10 A4-sidor (förstasidan ej inkluderad) med 12 punkters text. Använd typsnitt, marginaler, rad- och styckesavstånd som i mallen. Ansökan ska skrivas på svenska eller engelska.

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Idésluss @AllAgeHub – en mötesplats för utveckling av välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer

Sammanfattning av projektet

Göteborgsregionens kommunalförbund vill tillsammans med 12 medlemskommuner, två science parks och aktörer inom akademi, näringsliv och civilsamhälle etablera en idésluss som ska stimulera till en kommunal förbättrings- och innovationskultur. Idésluss @AllAgeHub ska vara en kreativ mötesplats där kommunanställda tillsammans med brukare, anhöriga, näringsliv samt forsknings- och utbildningsaktörer samverkar för att hitta värdeskapande lösningar inom välfärdsteknik och boendemiljöer som underlättar för personer oavsett ålder och funktionsvariation att vara delaktiga i samhället samt leva självständiga och trygga liv.

Projektets potential

Behov och nytta

Utvecklingen går mot att allt mer vård och omsorg ges i bostaden istället för på sjukhus och olika institutioner. Detta ställer ökande krav på kommunerna både vad gäller personalens kompetens, organisering av verksamheten och tillämpning av stödjande tekniklösningar. Välfärdsteknik kan underlätta för kommunerna att möta framtidens vård- och omsorgsbehov hos en växande skara äldre och personer med olika funktionsvariationer. Det finns redan idag brist på omvårdnadspersonal. Stödjande tekniklösningar kan bidra till att frigöra tid för personal att ägna sig åt sådant som verkligen kräver mänskliga kontakter vilket skulle kunna förbättra arbetsmiljön och öka vård- och omsorgsyrkenas attraktivitet. Välfärdstekniktjänster kombinerat med tillgängliga boendemiljöer kan dessutom göra att brukare bibehåller eller ökar sin trygghet, aktivitet, delaktighet och självständighet samt gynna individens möjligheter att själv välja hur man vill få hjälp med något. Flera undersökningar¹ pekar dock på att implementering av välfärdsteknik går för långsamt i kommunerna och att de produkter och tjänster som finns på marknaden inte alltid motsvarar användarnas och professionernas behov. Kommuner har svårigheter att själva lösa dessa utmaningar. Idag saknas system som fångar upp medarbetarnas idéer liksom former för samverkan mellan kommuner och övrig offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle och akademi för att skapa innovativa lösningar. Utmaningarna är ofta liknande i kommunerna och samarbete skulle ge kvalitets- och effektivitetsvinster. En idésluss blir en viktig pusselbit i att utveckla samverkan i innovationssystemet.

---

¹ Se exempelvis Socialstyrelsens rapport *E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna* (2016) eller Myndigheten för delaktighets rapport *Digitala tjänster inom socialtjänst och hemsjukvård* (2016).

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Göteborgsregionens kommunalförbunds (GR) medlemskommuner har under flera år lyft behovet av ökat samarbete kring frågor som rör välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer samt nödvändigheten att bättre tillvarata medarbetarnas innovationskraft. Redan 2011 fattade kommunstyrelsen i Göteborgs Stad beslut om att utveckla Vision Bo Äldre – som sedan 2009 är den enda fysiska inspirationsmiljön i landet kring välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer som har personal från äldreomsorgen, fastighetsföretag, forskare och studenter som målgrupp – till ett regionalt kunskapscenter. Den sociala styrgruppen på GR, där politiskt förtroendevalda från de 13 medlemskommunerna ingår, har vid upprepade tillfällen ställt sig bakom en sådan utveckling och ser positivt på att ett sådant center etableras. I de 13 GR-kommunernas gemensamma styrdokument för 2017–2019 pekas tillgängliga boendemiljöer ut som ett prioriterat arbetsområde och GRs äldreomsorgschefsnätverket har i sin handlingsplan särskilt lyft innovations- och välfärdsteknikfrågor som ett av de fem mest viktiga arbetsområdena.

Som ett svar på kommunernas önskemål om ökat samarbete på området har GR och Göteborgs Stad under 2015 och 2016 bedrivit en förstudie med syfte att undersöka förutsättningarna för att etablera ett center för innovation, forskning och utveckling – AllAgeHub (AAH) – med fokus på tillgängliga boendemiljöer och välfärdsteknik. I förstudien har sammanlagt 23 parter från offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle deltagit. En del av förstudien, som finansierats av Vinnova med 400 tkr och där 11 GR-kommuner samt GR deltagit, har särskilt fokuserat på behovet av en idésluss inom ramen för AAH.

Förstudien visar att samtliga deltagande parter samt ytterligare ett antal aktörer som anslutit sig under förstudiens gång vill samverka för att skapa AAH. Ett särskilt visionsdokument för AAH har tagits fram och detta har diskuterats och förankrats bland parterna på workshops, seminarier och dialogmöten där politiker, ledande tjänstemän och medarbetare deltagit. De 12 deltagande kommunerna har undertecknat en avsiktsförklaring där de förbinder sig att bidra med 2 kronor per kommuninvånare och år som medfinansiering i projektansökningar som syftar till att bygga upp Idésluss @AllAgeHub och AAH:s övriga delverksamheter under perioden 2017–2019. I avsiktsförklaringen förbinder sig kommunerna dessutom att avsätta minst 10 procent av en medarbetares tjänst till att bli så kallat idéombud. Idéombuden har till uppgift att stimulera kommunerna att komma in med idéer till idéslussen, vara en motor i kommunernas arbete kopplat till AAH samt vara länken mellan kommunerna och AAH. Utöver detta förbinder sig varje deltagande kommun att nominera minst ett relevant utvecklingsprojekt till idéslussen och att detta utvecklingsprojekt ska omfatta minst 200 arbetstimmar per kommun. Sammantaget innebär det en kommunal medfinansiering i uppbyggnaden av AAH på nästan 9 mkr under 2017–2019. Medfinansieringen kommer dels användas till denna Vinnovaansökan, dels en ansökan till Västra Götalandsregionen där förstudiemedel tidigare beviljats. Ytterligare projektansökningar kommer dessutom göras av övriga projektparter i syfte att bygga upp AAH och den verksamhet som ska bedrivas där.

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

AAH kommer initialt drivas som ett projektkluster på Johanneberg Science Park (JSP) i Göteborg och innehålla flera olika delverksamheter: en fysisk och virtuell *inspirationsmiljö* där produkter och tjänster visas upp, en *lärmiljö* med kurser, seminarier och konferenser, en *forskningsarena*, en *innovationsmiljö* med bland annat labb och testbäddar och som stöttar i implementeringen samt *Idésluss @All-AgeHub* som blir samverkansplattformen i centret. Var och en av samarbetsparterna kan vara projektägare av ett delprojekt i AAH. GR blir projektägare av idéslussen då den främst ska stimulera deltagande kommuners innovationskraft.

Många kommuner avstår idag från att samarbeta med näringslivet av rädsla för att ge enskilda företag en konkurrensfördel. Detta leder ofta till att bostads- och välfärdstekniklösningar inte motsvarar användarnas behov vilket kan leda till suboptimering: företag har svårt att sälja sina produkter och användarna är inte nöjda med de lösningar som erbjuds. Idéslussen kommer att fungera som en neutral samverkansplattform som utan egna vinstintressen säkerställer att samtliga parter bidrag och nytta tas i beaktande. Ökat samarbete i en quadruple-helix-konstellation, dvs där offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhälle ingår, kan därmed stimulera till utveckling av fler efterfrågade innovationer. Idéslussen ska fungera som en tillväxtmotor som ökar mångfalden, jämställdheten, hastigheten och träffsäkerheten i utvecklingsprocessen. Detta stärker innovationsförmågan i såväl kommuner som befintliga företag, stimulerar framväxten av nya företag, produkter och tjänster samt attraherar kompetens, kapital och företag till regionen. Detta kan på sikt leda till tillväxt, ökad export samt fler arbetstillfällen.

Spridning och implementering

Erfarenheter visar att många goda idéer aldrig implementeras. Styrkan i Idésluss @AllAgeHub är att den kommer vara en del i en större helhet. Detta borgar för att personalens idéer inte bara stannar vid att vara idéer utan också ges förutsättningar att utvecklas till användbara produkter, tjänster, processer och organisatoriska lösningar som införlivas i ordinarie verksamhet. Ett brett nätverk av aktörer inom offentlig sektor, näringsliv, civilsamhälle, akademi och science parks stärker möjligheterna att nyttiggöra idéerna. Kombinationen av innovationsmiljö med labb och testbäddar, lärmiljö med kurser och konferenser, forskningsarena samt fysisk och virtuell inspirationsmiljö borgar för goda möjligheter att sprida de idéer, lösningar och innovationer som kommer fram i idéslussens arbete.

Den viktigaste formen för spridning av idéslussens arbete blir den faktiska tillämpningen av de utvecklade idéerna i kommunernas verksamhet samt att göra dem kända via AAH:s inspirationsmiljö och webbplattform där idéslussen utgör en särskild del. Naturligtvis kommer sociala medier, nyhetsbrev och informationsmaterial också utformas och tillgängliggöras via de spridningskanaler som samarbetsparterna använder sig av i sitt ordinarie kommunikationsarbete. För att uppnå en så god sammantagen effekt av dessa olika spridningskanaler kommer en kommunikationsstrategi utformas baserad på olika intressenteras specifika förutsättningar. De kommunala idéombuden har också en central roll i detta sammanhang. Ambitionen är även att söka särskilda medel från Vinnova för spridningsinsatser nationellt och internationellt under 2019.

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Idé och omvärldsanalys

För att hitta lösningar som leder till att äldre och personer med funktionsvariationer får möjligheten att vara delaktiga samt leva självständiga och trygga liv behövs en kreativ men neutral mötesplats där kommunanställda tillsammans med brukare, anhöriga, företag, forsknings- och utbildningsaktörer samt olika experter hittar värdekapande lösningar på utmaningar avseende morgondagens vård- och omsorg i bostaden. Idésluss @AllAgeHub ska uppnå detta genom att:

1. Identifiera, fånga upp och precisera idéer, lösningar, problem, utmaningar och förbättringsområden inom välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer. Det kan exempelvis handla om att personal lyfter ett problem kopplat till sin verksamhet som inte kan lösas på egen hand, att i regionala nätverksstrukturer identifiera en gemensam utmaning, att en anställd har en idé till en ny produkt som skulle kunna underlätta såväl personalens som brukares vardag, att ett företag vill samarbeta med slutanvändare kring utvecklingen av en ny tjänst eller att forskningsresultat behöver omsättas i en evidensbaserad praktik. Det kan också innebära att brukarorganisationer, anhöriga och utbildningsaktörer bidrar med problem, idéer och lösningar utifrån ytterligare perspektiv.
2. Granska inkomna idéer, lösningar, problem, utmaningar och förbättringsområden i en flerstegsprocess där bland annat en bedömningskommitté, utifrån uppställda kvalitets- och avgränsningskriterier där jämställdhet, hållbarhet samt etik är viktiga perspektiv, avgör om frågan ska arbetas vidare med inom idéslussen.
3. Sätta samman team med parter som har olika och kompletterande kompetenser för att kunna bidra med kreativa lösningar och synpunkter på respektive problemställning och idé. Vid behov koppla ihop eller slussa vidare till befintliga delar av innovationssystemet.
4. Facilitera en konstruktiv idéutveckling hos teamen genom processer anpassade till problemställningens art och teamens behov. Processen kan vara allt ifrån ett möte med några nyckelpersoner som effektiviserar en rutin till en produktutvecklingsprocess i många steg som löper över flera år. Idéslussen bistår fram till dess att en idé kan implementeras i kommunerna eller utformas och finansieras som ett projekt. Det lämnas då över till de andra delarna av innovationssystemet, antingen inom AAH:s andra delverksamheter så som labb, testbäddar, utbildningssatsningar, forskningsarenan eller inspirationsmiljön, eller till externa aktörer och samarbetspartners så som inkubatorer, finansiärer, science parks och affärscoacher.

Många gånger finns redan lösningar på problem men de används inte, är okända eller kräver anpassning. En viktig roll för idéslussen blir att undersöka om lösningar redan finns och i förekommande fall hjälpa till att förbättra, sprida och implementera dessa. I andra fall krävs att en helt ny produkt, tjänst, process eller organisationslösning utvecklas. Det kan då innebära att personalen själva blir entreprenörer, men också att befintliga entreprenörer utvecklar idén vidare.

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Det finns en rad andra strukturer runt om i landet och i Danmark som vi inspirerats av när det gäller planeringen av Idésluss @AllAgeHub. Exempelvis har vi kikat på hur Gothia Science Park Open Arena i Skövde arbetar för att skapa bästa möjliga förutsättningar att initiera och starta framgångsrika projekt inom IT- och teknikområdet med utgångspunkt i en bra idé. En annan inspirationskälla är Robotdalen i Västerås. Där har vi särskilt tittat på hur de skapar förutsättningar för utveckling och kommersialisering av nya robotlösningar genom att föra samman näringsliv, akademi och offentliga aktörer samt hur lösningarna utgår från konkreta behov och att slutanvändare deltar i produktutvecklingen. Vi har haft utbyte med Västra Götalands Innovationsplattform och lånat deras modell med idétransportörer avseende våra idéombud. Vi har också haft utbyte med Hälsoveteknikcentrum vid Högskolan i Halmstad och både inspirerats av hur de identifierar idéer och behov som kan utvecklas till nya eller förbättrade tjänster eller produkter samt hur dessa idéer och behov bearbetas vidare i förstudier och utvecklingsprojekt för att komma ut på marknaden. Vi har även tittat närmare på hur Mistel som testbädd inom äldreomsorgen i Västerås samt Innovation Akademiska som testbädd inom Akademiska sjukhuset i Uppsala stöttar under innovationsprocesser genom att nya produkter och metoder testas i en verklig miljö av personer i målgruppen. En annan förebild för hur man kan stimulera innovationsprocesser bland kommunanställda är den årliga innovationskonferensen Care Ware med fokus på välfärdsteknologi som hålls i danska Århus där deltagarna tillsammans bidrar med att utveckla nya innovativa lösningar på plats under konferensdagarna. Ytterligare inspirationskällor är några av de aktörer vi besökte under förstudiens studieresa till Danmark. Exempelvis tog vi fasta på lärdomar från Welfare Innovation Zealand – en samarbetsorganisation mellan 14 kommuner med syfte att stärka utveckling, implementering och spridning av välfärdstekniklösningar bland sina medlemskommuner – som pekade på att framgångsrik implementering förutsätter stöd från såväl ledande politiker som tjänstemän.

Det som skiljer Idésluss @AllAgeHub från ovan nämnda initiativ är att de flesta av dem främst arbetar med att vidareutveckla idéer från enskilda medarbetare snarare än att stimulera till idégenerering med utgångspunkt i verksamheternas problem och utmaningar samt att slutanvändarna och anhöriga inte är med från början i processen. Vi tror att kreativa idéer och innovationer bäst stöts av processer där aktörer med olika erfarenheter och perspektiv kommer samman och gemensamt utvecklar lösningar. Till idéslussen ska man kunna vända sig både när man som individ, arbetsgrupp eller organisation har en idé eller lösning men också när man står inför ett problem eller utmaning som man ännu inte har en lösning på och behöver samarbeta med andra parter kring för att komma vidare.

Aktörer

Aktörskonstellation

GR kommer att vara projektkoordinator för Idésluss @AllAgeHub. GR är en samarbetsorganisation för 13 västsvenska kommuner och har till uppgift att bidra till regional utveckling genom samarbete över kommungränserna och att vara ett

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

forum för idé- och erfarenhetsutbyte. GR är en erfaren projektägare då kommuner och andra aktörer ser behov av samverkan. Övriga projektparter är:

- de 12 GR-kommunerna **Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn** och **Öckerö**.
- **Johanneberg Science Park (JSP)** och **Sahlgrenska Science Park (SSP)**. JSP är en samverkansmiljö för idé- och kunskapsutbyten mellan akademi, näringsliv och samhällsaktörer, bland annat inom samhällsbyggnad. SSP arbetar för att stärka life science-området i Västsverige genom att hjälpa entreprenörer och innovatörer att utveckla idéer till internationella tillväxtbolag.
- Göteborgs Stads allmännyttiga bostadskoncern **Framtiden AB**.
- **Business Region Göteborg** som ansvarar för näringslivsutveckling i Göteborgs Stad och representerar 13 kommuner i regionen.
- **Chalmers tekniska högskola** genom **Centrum för världens arkitektur** och styrkeområde **Building Futures**, **Göteborgs universitet** genom centrumbildningarna **Age Cap** och **Centrum för personcentrerad vård (GPCC)** samt **Högskolan i Borås** genom **Centrum för välfärdsstudier (CVC)**. Centrum för världens arkitektur är en nationell arena för skapande, översättning, utbyte och spridning av kunskap om vårdarkitektur. Styrkeområde Building Futures synliggör och fokuserar på tvärvetenskaplig forskning inom samhällsbyggnadssektorn. AgeCap är ett tvärvetenskapligt Fortecentrum med forskare från olika discipliner vid Göteborgs universitet. Det gemensamma målet är att öka personers möjlighet till ett gott och värdefullt åldrande. GPCC är Europas enda tvärvetenskapliga forskningscentrum för personcentrerad vård vid långvariga sjukdomstillstånd. CVC studerar välfärdssystemets ledning och organisering med välfärdsteknologi som ett fokusområde.
- **Västra Götalandsregionen** och **Sahlgrenska Universitetssjukhuset** genom **DART**, kommunikations- och dataresurscenter för personer med funktionsnedsättning.
- Pensionärsorganisationerna **PRO** och **SPF Seniorerna**

Den breda samverkanskonstellationen som spänner över såväl kommuner som akademi, Science Parks, Västra Götalandsregionen, ideella organisationer och bostadsföretag borgar för att slussen kommer ha nödvändiga kontaktnät för att koppla samman relevanta aktörer för framgångsrik problemlösning och idégenerering. Exakt hur parterna kommer medverka beror vilka idéer som inkommer till slussen, varför projektbudgeten kan behöva justeras framöver.

Förstudien har grundlagt ett engagemang och en ansvarskänsla hos de tolv deltagande kommunerna samt övriga projektparter för såväl idéslussen som AAH som helhet. Kommunernas avsiktsförklaringar kring medfinansiering och aktiva medverkan förstärker ytterligare detta. Samtidigt finns en ambition bland parterna att på sikt involvera ytterligare aktörer samt bredda samarbetet utanför Göteborgsregionen för att eventuellt omfatta fler kommuner.

Under förstudien har vi inlett ett samarbete med Västra Götalandsregionens Innovationsplattform då vi ser att vi har mycket att lära av dem då deras plattform

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

varit igång i ett par år. Samtidigt är de intresserade av ett samarbete med oss då flera innovationer som de arbetar med behöver testas och utvecklas i en kommunal kontext som de idag inte har tillgång till. Vi har också inlett ett samarbete med projektet SIM 2020 vid Högskolan i Skövde och för dialog med dem om att samutnyttja deras virtuella demonstratorer i framtida utvecklingsprojekt som genereras via idéslussen samt att inom ramen för AAH samarrangera en innovationskonferens med fokus på välfärdsteknologi med CareWare i danska Århus som förebild. Under förstudien har vi också träffat Hälsoteknikcentrum i Halmstad och diskuterat möjligheterna att samarbeta kring en mobil del av en inspirationsmiljö kring välfärdsteknik. Vi har också inlett ett samarbete med västsvenska kommunalförbundens samorganisation Västkom kring frågor som rör e-samhället och digitalisering samt med GR:s nätverk kring e-hälsa då vi ser att flera av de frågor som idéslussen kommer att arbeta med tangerar dessa områden.

Under förstudien har en rad företag och organisationer kontaktat oss då de är intresserade av att ingå i ett framtida samarbete med kommuner och slutanvändare kring forskning, utbildningsinsatser samt produkt- och tjänsteutveckling. Bland dessa finns t ex Eldorado – ett utbildnings- och inspirationscenter i Göteborg för personer med grav intellektuell funktionsnedsättning, Tre Stiftelser – en stiftelse som driver tre stora äldreboenden i Göteborg samt Yrgo – en utbildningsaktör som 2017 startar YH-utbildning för undersköterskor med fokus på välfärdsteknik. Ytterligare aktörer som vi ser ett värde att utveckla ett samarbete med är Upphandlingsbolaget som är Göteborgs Stads strategiska resurs i upphandlingsfrågor samt Handikapporganisationernas riksorganisation och andra funktionshinder- och anhörigorganisationer. Vi behöver också involvera fler centrumbildningar och institutioner vid Göteborgs universitet, Chalmers Tekniska Högskola samt Högskolan i Borås då de frågor som idéslussen och AAH kommer att arbeta med kan spänna över många vetenskapliga discipliner. På sikt är vår ambition också att utveckla samarbete med aktörer internationellt med start i Danmark där vi ju redan etablerat goda kontakter under förstudiens studieresa. Hösten 2016 kommer Johanneberg Science Park att särskilt undersöka hur företag kan knytas till AAH och hur samarbetsavtal mellan AAH och företag skulle kunna se ut.

I Göteborg finns Innovationssluss Älvstaden, en mottagningsfunktion, katalysator och skyltfönster för idéer för hållbar stadsutveckling. Lerums kommun, har för avsikt att inrätta en kommunövergripande idésluss. JSP har varit en medverkande aktör i framtagningen av Innovationssluss Älvstaden och förstudien har haft flera möten med Lerum för att diskutera hur våra idéslussar kan komplettera varandra. Vi ser det som en självklarhet att samarbeta. Idéer som framkommer genom Lerums sluss och Innovationssluss Älvstaden som rör välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer som Göteborgs Stad eller Lerums kommun inte kan lösa på egen hand slussas vidare till Idésluss @AllAgeHub medan idéer som inkommer till Idésluss @AllAgeHub från Lerums kommun och Göteborgs Stad som de kan hantera själva eller som inte rör välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer slussas vidare till Lerums idésluss respektive Innovationssluss Älvstaden.

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Genomförbarhet

Organisation och styrning

GR är projektkoordinator för Idésluss @AllAgeHub. Den blir en del av projektklustret AAH som kommer att lokaliseras till och samordnas av JSP. År 2017 kommer visningsmiljön Vision Bo Äldre, som hittills drivits av Senior Göteborg i Göteborgs Stad, övergå och utvecklas till AAH:s inspirationsmiljö. Som ett led i detta har Vision Bo Äldre flyttat till Johanneberg Science Park på Chalmers Campusområde. Idéslussen är tänkt att bli nästa steg i utvecklingen av AAH. Genom ytterligare projektansökningar samt medfinansiering från övriga parter än kommunerna kommer därefter övriga delar av AAH successivt byggas upp.

En styrgrupp ska säkerställa att projektet når sina målsättningar samt att nödvändiga beslut fattas hos projektparterna så att projektets arbetsgrupp ska kunna utföra sitt uppdrag. Erfarenheter från förstudien visar att det är av största vikt att representanterna i styrgruppen befinner sig på en sådan hierarkisk nivå att de har beslutsmandat eller direkt tillgång till de som har beslutsmandat i sina respektive organisationer. Styrgruppen sätts samman så att det finns representation för de fyra perspektiven i quadruple-helix-konstellationen. Den kommer att bestå av två ordinarie ledamöter från Göteborgs Stad samt två från kranskommunerna (offentlig sektor), en från JSP (näringsliv), en representant från akademien samt en från PRO, SPF eller HSO (civilsamhälle). GR blir ordförande. För att alltid vara beslutsför utses dessutom lika många ersättare. Styrgruppen kommer ha fyra ordinarie möten per år.

De övergripande målen och inriktningen för AAH:s verksamhet och arbete inklusive idéslussen, fastslås på ett årsmöte för projektklustret där varje projektpart deltar. På årsmötet utses också representanter till styrgruppen för en 3-årsperiod.

Det operativa arbetet i idéslussen kommer genomföras av en arbetsgrupp som leds av Theresa Larsen, projektledare på GR. Hon har mångårig erfarenhet av organisations- och verksamhetsutveckling samt av att leda stora samarbetsprojekt. Bland annat har hon varit projektledare för förstudien av AAH. I arbetsgruppen kommer också finnas kommunikatör, administratör, ekonom samt idéstrateg som arbetar med att vara första kontaktperson med idégivare, hålla kreativa möten, sätta samman team med relevant kompetens samt stötta i utvecklingen av projekt avseende kontakter, finansiering och organisering. Till arbetsgruppen knyts dessutom 16 kommunala idéombud.

En mycket viktig del i idéslussens arbete är att utveckla idéer i team där representanter från quadruple-helix-konstellationen ingår. Teamen kommer bestå av olika personer från de deltagande parterna beroende på vilken kompetens som krävs i den aktuella idéutvecklingsprocessen. En särskild resurspott knyts till idéutvecklingen för att exempelvis kunna arvoda projektledare för teamen.

För att avgöra vilka idéer som är värda att arbeta vidare med enligt de kvalitets- och jämställdhetskriterier som kommer att tas fram samt för att få stöd med att

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

identifiera relevanta personer som kan arbeta med en specifik idéutvecklingsprocess kommer en särskild bedömningskommitté tillsättas. Kommittén träffas 10 gånger per år, består av 6 ordinarie ledamöter och lika många ersättare, speglar quadruple-helix-konstellationen samt har kompetens gällande innovation, verksamhets- och affärsutveckling, implementering, forskning, kommunal vård och omsorg samt välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer. Kommittén går igenom inkomna idéer och ger förslag på om och hur de ska arbetas vidare med.

Aktiviteter och budget

Projektet syftar till att bygga upp, testa och förfinas processer för idégenerering och projektutveckling utifrån kommunernas problem och utmaningar med fokus på välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer. I detta arbete ingår att ta fram en interaktiv webbplattform, bygga nätverk med relevant expertis och samarbetsparter, utbilda idéombud, ta fram kvalitets- och jämställdhetskriterier för de idéer som slussen ska utveckla samt arrangera möten för idégenerering och idéutveckling. Andra viktiga delar är att ta fram en långsiktig finansieringsmodell för idéslussen samt sprida idéslussens arbete och resultat bland berörda projektparter och externt. 12 GR-kommuner har avsatt 4,5 mkr till medfinansiering av uppbyggnaden av idéslussen under 2017–2019. Medfinansieringen används för att söka 4 mkr från Vinnova i denna utlysning samt ytterligare 500 tkr från Vinnova år 2019 för spridningsaktiviteter.

Aktivitet 1

Aktivitetens titel: Ledning och styrning samt administration

Beskrivning: Ta fram och tillämpa rutiner för effektiv ledning, planering, uppföljning, redovisning och administration av idéslussens verksamhet. Ta fram och tillämpa rutiner för administration av seminarier, möten och workshops. Ta fram en långsiktig finansieringsmodell. I aktiviteten ingår också kompetensutvecklingsinsatser för operativ personal, styrgrupp och bedömningskommitté i syfte att utveckla en gemensam kultur och värdegrund.

Omfattning: kostnad 840 tkr och 1200 arbetstimmar

Ansvarig: Arbetsgrupp under ledning av projektledare

Deltagare: Arbetsgrupp inklusive idéombud, bedömningskommitté och styrgrupp

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-12-31

Förväntat resultat: Effektiv ledning och administration av idéslussen.

Aktivitet 2

Aktivitetens titel: Kommunikation och spridningsaktiviteter

Beskrivning: Ta fram och tillämpa kommunikationsplan för spridning via webbplattform, inspirationsmiljö, nyhetsbrev, sociala medier, konferenser m m. Ta fram interaktiv webbplattform och tryckt informationsmaterial. Etablera och tillämpa former för nyhets- och omvärldsbevakning kring välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer.

Omfattning: kostnad 830 tkr och 1 300 arbetstimmar

Ansvarig: Kommunikatör i samarbete med övrig arbetsgrupp

Deltagare: Arbetsgrupp inkl deltagande parter kommunikatorer, idéombud, bedömningskommitté, styrgrupp. Webbplattformen tas fram av extern konsult i samarbete med experter på området från deltagande parter – t ex kommunikatorer samt studenter o forskare på GU o Chalmers med Innovationssluss Älvstaden som förebild.

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-12-31

Förväntat resultat: Tydlig kommunikationsplan, fungerande webbplattform, visning av idéer i inspirationsmiljön, gott samarbete med deltagande parter kommunikatorer, god spridning av idéslussens arbete och resultat samt att idéslussen är välkänd bland relevanta aktörer.

Aktivitet 3

Aktivitetens titel: Former för idégenerering och probleminventering bland deltagande kommuner

Beskrivning: Utforma och tillämpa former för att aktivt identifiera utvecklingsinsatser, problemformuleringar och lösningsförslag i kommunerna med engagemang från medarbetare som ledning och politisk förtroendevalda.

Omfattning: kostnad 2 200 tkr och 6 850 arbetstimmar

Ansvarig: Arbetsgrupp inklusive idéombud under ledning av projektledare

Idéslussar i kommuner – utvecklingsprojekt 2016

Deltagare: Arbetsgrupp inklusive idéombud, kommunanställda och politiker, representanter från övriga deltagande parter beroende på frågornas art och aktivitetens upplägg. Aktivitet ute i kommunerna.

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-12-31

Förväntat resultat: Kommunerna ges stöd i att utveckla den egna verksamheten med hjälp av välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer genom processer där såväl medarbetare som politiker deltar.

Aktivitet 4

Aktivitetens titel: Former för prioritering, resursbehov och finansiering

Beskrivning: Utforma och tillämpa en prioriteringsfunktion via en bedömningskommitté med representation från idéslussens aktörer där projektidéer utvecklade i aktivitet 3 och 5 värderas med avseende på 1) värde och nytta för brukare, anhöriga 2) värde och nytta för verksamheten/kommunerna 3) hållbarhet och jämställdhet 4) etik, integritet och säkerhet 5) genomförbarhet 6) ekonomisk nytta. I uppdraget ingår också omvärdsbevakning.

Omfattning: kostnad 630 tkr och 1 300 arbetstimmar

Ansvarig: Bedömningskommitté med stöd av arbetsgrupp

Deltagare: Bedömningskommitté, arbetsgrupp inklusive idéombud och styrgrupp

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-12-31

Förväntat resultat: Projektidéer som godkänns av bedömningskommittén har "klartecken" att vidareutvecklas och implementeras i aktivitet 5 och 6. Projektidéer som har potential men som inte får "klartecken" kan återremitteras till aktivitet 3 eller 5 för vidareutveckling baserat på kommitténs rekommendationer.

Aktivitet 5

Aktivitetens titel: Quadruple-helix-samverkan för utveckling av välfärdsteknik och tillgängliga boendemiljöer

Beskrivning: Utforma och tillämpa former för aktiv samverkan med intressenter inom välfärdsteknikområdet för att stimulera aktivitet, utveckling, adoption, tillämpning och implementering av evidensbaserad välfärdsteknik och nya arbetssätt. Föra samman aktörerna för aktiv samverkan i seminarier och workshops kring specifika problem, situationer, områden eller utmaningar samt formulera och identifiera idéer och lösningar. Snabbt och effektivt kunna värdera, genomlysa och konkretisera idéer och dess potential och genomförbarhet med avseende på 1) effekt – kan förväntade resultat uppnås? 2) risker – är lösningen säker att använda 3) jämställdhet – bidrar lösningen till ökad jämställdhet samt 4) ekonomi – kostnader i relation till nytta. Möten sker främst på Johanneberg Science Park/Chalmers campusområde.

Omfattning: kostnad 2 400 tkr och 7 200 arbetstimmar

Ansvarig: Arbetsgrupp under ledning av projektledare

Deltagare: Arbetsgrupp inkl idéombud, bedömningskommitté, anställda och politiker hos projektparterna, företag, brukare, anhöriga, forskare, experter från deltagande parter, men även externa aktörer, styrgrupp

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-01-01

Förväntat resultat: De samverkansformer som etableras och tillämpas med idéslussens olika aktörer bidrar till att snabbt utveckla projektidéer som kan slussas vidare till övriga delar i innovationssystemet.

Aktivitet 6

Aktivitetens titel: Implementering och projektmäklari

Beskrivning: Utforma och tillämpa former för att aktivt arbeta med att få prioriterade projektidéer från aktivitet 4 och 5 att prövas, utvecklas och implementeras. Detta kan ske på flera olika sätt och nivåer 1) prioriterade projekt görs kända och kommuniceras öppet till omvärlden 2) prioriterade projektidéer erbjuds marknaden i en öppen process där idéslussens aktörer finns tillgängliga som projektpartners 3) idéslussen samverkar med innovationssystemet för att ta projektidén vidare till operativt projekt för simulering, testning, prövning eller implementering beroende på idéns mognadsgrad.

Omfattning: kostnad 1 100 tkr och 3 500 arbetstimmar

Ansvarig: Projektledare för respektive idéutvecklingsteam

Deltagare: Arbetsgrupp, bedömningskommitté, varierande grupper av företrädare för samtliga deltagande projektparter och relevanta externa aktörer i innovationssystemet beroende på idéns art, styrgrupp

Startdatum: 2017-01-01

Slutdatum: 2019-12-31

Förväntat resultat: Hållbara projektidéer som implementeras i kommunerna eller som kan slussas vidare till övriga innovationssystemet vid behov.

Förväntat resultat

Vi förväntar oss att senast vid projektets slut 2019 ha en fungerande idésluss inom ramen för AllAgeHub som stimulerar innovationskapaciteten i GR-kommunerna avseende tillgängliga boendemiljöer och välfärdstekniklösningar så att alla medborgare oavsett funktionsvariation och ålder kan vara delaktiga i samhället och leva självständiga och trygga liv.